

ב"ה. ימות המשיח - תהא שנת פלאות אראנו

תשורה

תשורה

מהשארית פיאות הראש

של החייל בעבאות השם, הת' שמואל שיחי' דורון

חצר הרשב"י במירון, ארה"ק תונבב"א

ד' כסלו ה'תשפ"א

.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

דבר מלכות

ב"ה, ה' שבט תנש"א
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה' אברהם יהודה שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אודות יום הולדת השלישי של בנם בנימין
ידידיה שי'

הנה מועתק לקמן חלק ממכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע בנוגע למנהגי ישראל בזה. ויה"ר
מהשי"ת שיגדלו ביחד עם זוג' תי' לתורה ולחופה ולמעשים
טובים מתוך הרחבה.

בברכה

מ. שניאורסאהן

וז"ל כ"ק מו"ח אדמו"ר:

. . . ובדבר גזיזת השערות - אפשערניש - הוא דבר גדול
במנהג ישראל ויקרו הוא בהחינוך דהשארות פיאות הראש,
ומיום הגזיזה והנחת הפיאות של הראש, נהגו להדר להרגיל
את התינוק בענין נשיאת ט"ק וברכות השחר וברכת המזון
וקי"ש שעל המטה. והשי"ת יהי בעזרם שיגדלוהו לתורה
ולחופה ולנעשים טובים מתוך פרנסה בהרחבה ובמנוחת הדעת
בגשמיות וברוחניות.

פתח דבר

אנו מודים להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו לחגוג את החינוך והשארת פיאות הראש של בננו החייל בצבאות השם הת' שמואל שי'.

התודה והברכה מובעת בזה לבני משפחתנו, ידידינו ומכרינו שבאו מקרוב ומרחוק להשתתף בשמחתנו ולברך את בננו שי' בברכת מזל טוב, ולאחל לו שיזכה לגדול כהי"ל נאמן בצבא הרבי שליט"א - 'צבאות השם', ולפעול את הגאולה מתוך הרחבה בחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

ברגשי גיל וחדווה אנו שמחים להגיש בזה תשורה לנוטלים חלק בשמחתנו, מיוסד על הנהגתו הקדושה של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע שחילק 'תשורה' בחתונת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א.

הקובץ שלפנינו כולל לקט סיפורי חסידים מפי השמועה, ונדפס בהמשך לקובצי "מפי השמועה" שי"ל בשמחות קודמות במשפחתנו.

וזאת למודעי, כי הסיפורים שנכללו בתשורה זו נלקטו מתוך דברים שנאמרו בעת התוועדויות חסידותיות, ומטבע הדברים סיפורים שלא נרשמו מפי מעתיקי השמועה, נאמרו בהקשרים שונים ובשעות הלילה המאוחרות - מן הנמנע שלא ייפלו בהם שגגות בפרטים מסוימים, אך עשינו את שביכולתנו לנפות התבן מן הבר ולהציג בפני הקוראים את הסיפורים הנבחרים.

על פי הכלל 'פותחים בדבר מלכות', הבאנו בראש הקבץ לקט מ'דברי משיח' אודות חתני אפשערניש, ותודתנו נתונה למנהל המכון הרה"ת ר' ישראל שי' גראנובטער ואתו עמו דוד חתן האפשערניש הרה"ת ר' לוי יצחק שמואל שי' וייס, על שסייעו בעדנו.

•

הא-ל הטוב הוא ית' יברך את כבודו ואת בני ביתו יחיו בתוך כלל אחב"י מברכות מאליפות מנפש ועד בשר, ובמיוחד בברכה העיקרית - שנזכה ללכת משמחה זו, לשמחה העיקרית "שמחת עולם על ראשם", ועוד ב'חודש הגאולה' הזה נזכה לשמוח בגאולה האמיתית והשלימה בהתגלותו המיידית של מלך מבית דוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, ותיכף ומיד ממש.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

משפחת דורון

חצר הרשב"י במירון, ארץ הקודש תובב"א

חודש הגאולה, ד' כסלו ה'י תהא שנת פלאות אראנו

דברי משיח

ילדי ה'אפשערניש'

לדת לצדקה בתספורת

הרב חיים לייב כ"ץ (הרב דסרדהלי) הציג את נכדו הקטן באומרו שהתספורת (אפשערניש) שלו יהיה אחרי חג השבועות, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לנכד דולר נוסף באומרו: "דאס אפגעבן אויף צדקה צו די אפשערניש".

להנ"ל נתן דולר נוסף באומרו: "דאס איז פאר'ן אייניקל", ודולר שלישי באומרו: "און דאס איז פאר די גאנצע משפחה. זאל זיין בשורות טובות און א פריילעכען יו"ט".

תספורת במוצאי שבת

א' אמר שהיום הוא התספורת (אפשערניש) של בנו, ושאל כ"ק אדמו"ר שליט"א: "היינט ווערט ער דריי יאר?".

הנ"ל השיב שיום ההולדת היה אתמול (בשבת), ושאל כ"ק אדמו"ר שליט"א: מדוע לא גזרו שערותיו אתמול?".

הנ"ל לא ענה, והמשיך כ"ק אדמו"ר שליט"א: "הרי היה אפשר לעשות זאת במוצאי שבת! בכל אופן - לעשות זאת היום".

יש עוד הרבה זמן...

א' ביקש ברכה עבור התספורת (אפשערניש) של בנו, ושאלו כ"ק אדמו"ר שליט"א מתי התספורת. הנ"ל ענה שזהו בכ"ח סיון, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "ביז דאמאלסט איז דאך דא א סאך צייט אויף צו בעטן ברכות פיל מאל".

שלוש שנים לא נגעת?

לא' שהראה על ילדו ואמר שמחר יהיה התספורת (אפשערניש) שלו, נתן דולר נוסף באומרו: "פארן אפשערניש. ער האט דאך קורצע האר, דריי יאר האסטו עם נישט געטשעפעט?" [= עבור האפשערניש. יש לו הרי שערות קצרות, שלוש שנים לא נגעת' בו?].

הנ"ל: לא.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "זאל זיין אין א גוטע שעה".

תספורת לתאומים

עבר זוג עם תאומים שיש להם "אפשערניש" באחד הימים הקרובים, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן דולר נוסף לילד הראשון (שבידי אביו) באומרו: "דאס געבן אויף צדקה פאר דער אפשערניש", ונתן לאבא דולר נוסף באומרו: "דאס איז פאר דער אפשערניש", ונתן דולר נוסף לאם באומרו כנ"ל, וכן אמר גם לילדים השניה (שבידי אמו).

העוכם עושה מזה רעש'...

א' נתן לכ"ק אדמו"ר שליט"א זוג מספריים ואמר שהיום התספורת (אפשערניש) של בנו, ומבקש שכ"ק אדמו"ר שליט"א יגזור משערותיו, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: דער גאנצער עולם וועט אבער מאכן א גאנצן טומעל".

כ"ק אדמו"ר שליט"א לקח את המספריים על מנת לגזור קצת מהשערות, ובשעת מעשה אמר: "ער וועט זיך אבער ניר דערשרעקן..."

תספורת בשלושת השבועות

ר' ישראל דוב טלישבסקי מסידיני, אוסטריה, עבר עם בנו באומרו שיהיה בן 3 בכ"ג תמוז, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לו דולר באומרו: "דאס אפגעבן אויף צדקה אין די... - כ"ג תמוז איז דאך אין די דריי וואכן; בשעת מ'זועט מאכן די אפשערניש, דאס דעמולט דעבן אויף צדקה" [= זה לתת לצדקה ב... - כ"ק תמוז הוא הרי בשלושת השבועות; כאשר יעשו את התספורת, אזי לתת זה לצדקה].

שלא יאבד עד אז...

גב' א. ביסטרצקי הציגה ילד שהיה בידי אמו שבאומרה ששמו משה על שם הרמב"ם, והולכת להיות לו תספורת (אפשערניש).

כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לילד שני דולרים באומרו: "דאס אפגעבן אויף צדקה. ווען איז דער פאשערניש?" [= זה לתת לצדקה. מת התספורת].

הנ"ל ענתה שבח' ניסן, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "ווען? ח' ניסן". ונתן לאם הילד שני דולרים באומרו: "דאס אפגעבן אויף צדקה אין טאג פון זיין אפשערניש" [= זה לתת לצדקה ביום של התספורת], והצביע על הילד באומרו: "איך האב מורא עם געבן, ער זאל דאס ניט פארלירן ביז דעמולט, איר וועט דאך מסתמא האלטן..." [= אני חושש לתת זאת לו, שלא יאבד אותם עד אז, מן הסתם תשמרו לו], ונתן לה שני דולרים נוספים באומרו: "בשורות טובות".

תספורת מהרבי

באמצע החלוקה עבר ר' שלום הלוי דוכמן עם בנו אפרים בן ה-3 ואמר לכ"ק אדמו"ר שליט"א שעושה היום תספורת (אפשערניש), ונתן לכ"ק אדמו"ר שליט"א את זוג המספריים וכ"ק אד"ש גזז מעט משערותיו.

זה עבור השערות

גברת ה. תחי' שארף עברה בהחזיקה את בנה שלום דובער שי', והריל"ג אמר שהיום הוא יום הולדתו והתספורת (אפשערניש).

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "שוין געווארן דריי?...". הריל"ג השיב שהיום הוא נעשה בן שלוש, והגיש זוג מספריים שהוכנו מראש.

כ"ק אדמו"ר שליט"א נטל את המספריים והחל לספר את שערותיו של הילד. אמו אמרה לילד שכ"ק אדמו"ר שליט"א מניח לו פאות ושלא יפחד, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א (בחיוך): "דארפט איר דאך ניט שרען פון מיר".

כ"ק אדמו"ר שליט"א הניח את השערות בתוך שקית שהאמא החזיקה, ונתן לילד דולר נוסף באומרו: "דאס איז פאר די האר, זאל זיך בשורות טובות".

לגברת שארף נתן דולר נוסף באומרו: "האבן פון עם א סאך חסידישע נחת - פון אלע קינדער".

כולם ממתינים ואני אגזור?...

א' שהחזיק ילד בן שלוש הגיש לכ"ק אדמו"ר שליט"א זוג מספריים, וכ"ק אדמו"ר שליט"א הואיל לגזוז מעט משערותיו באומרו (בחיוך, ברוסית): כל היהודים כאן ממתינים ואני אתעסק עם תספורת ("אפשערען")? "...".

אחר כך נתן לילד דולר נוסף באומרו (באנגלית): "זהו על שנתת לי את ההזדמנות לגזוז את שערותיך".

שערות ארוכות

א' עבר עם בנו באומרו שהיום נעשה בן שלוש, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לו דולר נוסף באומרו: "נאכן אפשערניש וועט איר אפגעבן דאס אויף צדקה", והצביע על שערותיו הארוכות של הילד באומרו: "ער איז נאך פארן אפשערניש", ודולר נוסף באומרו: "און דאס איז פאר אייך, און דאס איז איינע פאר נאכן אפשערניש".

שלא תהיה קנאה

בשנים בהן פסק כ"ק אד"ש מלגוזו שערות באופן קבוע, ניגש הרה"ח ר' לייבל ביסטריצקי לאדמו"ר שליט"א עם בנו בן ה-3, וביקש שיעשה לו 'אפשערניש' כמו שנהג עם כל שאר הילדים הקודמים, ואמר לו אדמו"ר שליט"א ב'גן-עדן-התחתון' שהיות ויכול להיות פרסום לכן לא רצה לעשות - היות ועמדו גם-כן ב'גן-עדן-התחתון' איש ואשה וכו', שזה לא הדרך שלו, ובפרט שיש פרסום.

אפשערניש!

יהודי שלא מאנ"ש עבר לפני כ"ק אדמו"ר שליט"א כשבנו על ידיו, וכ"ק אדמו"ר שליט"א גזר משערותיו מהחלק הקידמי מעל המצח, באומרו: "אפשערניש".

לאחר מכן נתן לילד דולר נוסף באומרו (באנגלית): "זה על שנתת לי את ההזדמנות לגזוז את שערך". לאחר מכן נתן לאבא ולאח דולר באומרו: "ברכה והצלחה".

רק שלא יפחד...

אשה א' עברה עם הבן על ידיה, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן דולר לילד ושאל: "כבר בן שלוש?"

האמא השיבה: "היום מלאו לו שלוש", והמזכיר הגיש לריל"ג את המספריים וכ"ק אדמו"ר שליט"א גזר מעל האוזן הימנית באומרו: "צריך רק שלא יפחד ממני", ולאחר מכן והסיף ונתן לילד דולר נוסף "צדקה עבור השיער", ודולר נוסף לאמא באומרו: "בשורות טובות, רוב נחת חסידית מכל הילדים".

לתורה לחופה ולמעשים טובים

א' עבר לפני כ"ק אדמו"ר שליט"א כשבנו הולך לפניו, ולאחר שכ"ק אד"ש נתן להם דולר לברכה והצלחה, אמר האבא לכ"ק אד"ש: "כבוד הרב, היום התספורת שלו", והגיש לרבי זוג מספריים, ואמר את שמו של הילד: "אבינועם מזרחי".

כ"ק אדמו"ר שליט"א גזר משערותיו והחזיר את המספריים לאבא באומרו: "ברכה והצלחה" והביא לילד דולר נוסף באומרו: "תגדלוהו לתורה לחופה ולמעשים טובים".

תודה על הרשות

זוג חסידי חב"ד עבר לפני כ"ק אדמו"ר שליט"א כאשר האבא מחזיק את בנו על ידיו והרבי נתן לו דולר. האבא אמר: "היום התספורת שלו" ונתן לרבי זוג מספריים, והרבי גזר מהשערות מעל האוזן הימנית תוך כדי שאומר: "אל פחד...".

כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לילד דולר נוסף ואמר: "זה על שהרשית לי לגזוז את שערך", ולאחר מכן נתן לאבא דולר ואמר: "בשורות טובות, הצלחה רבה".

הריל"ג הציג את האמא, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לה דולר באומרו: "ברכה והצלחה", ולאחר מכן דולר נוסף באומרו: "זה עבור התספורת, יהיה זה בהצלחה רבה".

צדקה על ידי כל הקרובים

א' מאנ"ש עבר לפני כ"ק אד"ש עם בנו על ידיו ואמר: "ביום רביעי תהיה התספורת שלו".

כ"ק אד"ש נתן לילד דולר נוסף בידו השניה ואמר לו: "לנתינה לצדקה ביום רביעי", והילד אמר: "תודה".

לאחר מכן נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א דולר לאבא ואמר: "תגדלוהו לתורה, לחופה ולמעשים טובים", ודולר נוסף באומרו: "לנתינה לצדקה ביום רביעי", ולאמא באומרו "ברכה והצלחה", ודולר נוסף "לנתינה לצדקה ביום רביעי. שתהיינה בשורות טובות. תגדלוהו לתורה, לחופה ולמעשים טובים".

לנהוג, והרבי השיב שיש לערוך את התספורת תחת זאת בסמוך לכותל המערבי.

לא צריך לחקות הכל...

אחד החסידים שבנו הגיע לגיל שלוש עוד בזמן נשיאותו של כ"ק אדמו"ר הריי"צ, זכה שאדמו"ר הריי"צ יגזוז את שערותיו, ואף יברך את הילד בברכת כהנים.

כאשר בנו הצעיר יותר הגיע לגיל שלוש, היה זה כבר בזמן נשיאותו של כ"ק אד"ש, והוא ביקש מכ"ק אד"ש שיואיל גם הוא להשתתף בגזיזת השערות, ולאחר שהרבי גזר ואמר ברכה קצרה לפני המשתפפים, הוסיף החסיד וביקש שכפי שאדמו"ר הריי"צ בירך את הבן הגדול בברכת כהנים, שהרבי יברך גם את בן זה, והרבי השיב לו: "לא צריך לחקות כל דבר..."

בשביל האפשערניש

ר' אהרון אחיאשילי אמר שיש לבנם תספורת (אפשערניש) בשבוע זה, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לילד שני דולרים באומרו: "תתן לצדקה בשביל התספורת, בשעה טובה ומוצלחת".

לאשתו של הנ"ל מרת י. נתן דולר נוסף באומרו: "זה בשביל התספורת".

הילד אמר: "ווי וואנט משיח נאוו", וכ"ק אדמו"ר שליט"א ענה: "אמן".

אחרי האפשערניש

לילד שיש לו אפשערניש נתן דולר נוסף לו ולאביו ואמר: "לתת לצדקה אחרי האפשערניש".

שתהיה חסיד גדול!

רעייתו של השליח הר' גרשון מענדל גרליק עברה לפני כ"ק אד"ש עם בנה על ידיה, והריל"ג אמר שהיום התספורת של הילד.

כ"ק אד"ש נתן דולר בידיו של הילד ולאמא, ולאחר מכן הריל"ג הגיש את המספריים וכ"ק אד"ש גזר מהשערות מעל האוזן הימנית, ובירך את הילד: "תהיה חסיד גדול".

לאחר מכן נתן כ"ק אד"ש דולר גם לאבא ואמר: "בשורות טובות".

תהיה ילד חסידי...

א' מאנ"ש עבר לפני כ"ק אד"ש כשבנו על ידיו ואמר שאתמול מלאו לו שלוש שנים.

כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לו דולר באומרו: "היה ילד חסידי", ולאבא באומרו: "ברכה והצלחה", ונתן דולר נוסף עבור האשה.

דווקא בעיר השליחות!

כאשר בנו של ראש ישיבת חב"ד בספרינגפילד הרה"ח ר' יחזקאל ליבוביק שאל את כ"ק אד"ש אם לקיים את האפשערניש בחצרות קודשנו או במקום שליחותו, השיב כ"ק אד"ש שיש לקיים את האירוע דווקא בעיר השליחות ברוב עם ובמלוא החגיגות ובכך לגרום לכך שיהודים נוספים יכירו את המנהג.

אם לא במירון - אז בכותל

כאשר בנו של א' משלוחי הרבי לארץ הקודש הגיע לגיל אפשערניש והוריו לא יכלו לנסוע איתו למירון, שאלו את כ"ק אד"ש כיצד עליהם

מפי השמועה

לקט סיפורי חסידים

ש'יגע' לך

פעם ניגש אל הרבי יהודי שתרם מהונו רבות לצדקה ושאל את הרבי מה השיעור של הצדקה שמוטלת עליו.

השיב לו הרבי שכאשר נותן סכום כזה ש'נוגע לו', אזי נחשב הדבר לצדקה כראוי.

עדינות חסידית

סיפר הרה"ח ר' זושא אלפרוביץ':

פעם פגשתי במרכז הרפואי 'אסף הרופא' את הגאון הר"ב פוברסקי, והוא שאל אותי האם אני חסיד חב"ד.

לאחר ששוחחנו והעלינו את העובדה שאבי למד אצל אביו בעת שיהן כראש ישיבת חב"ד בתל אביב, שאלתי אותו מניין ידע שאני חב"דניק, והשיב לי שעל פי העדינות הפנים שיש אצל כל חסיד חב"ד, והעיר שאינו יודע מדוע זה, "שהרי התורה היא 'אצלנו'..."

השבתי לו שזו פעולתה של החסידות, המעדנת את פנימיותו של הלומד, דבר המתבטא גם בפניו....

מה 'חטאה' הגלידה?

שאלו חסידים: מדוע הפכה דווקא הגלידה (ה"מארוז'נע") לסמל התאוה, ודווקא אותה תיעבו וריחקו החסידים כל כך? על מה יצא הקצף? וכי אין מאכלים נוספים הנאכלים לתאוה בלבד?

נענה אחד החסידים ואמר, שהגלידה שונה מכל שאר המאכלים, בכך שהאכילה שלה היא מייד, ללא כל שהוא, ואפילו אם האדם עושה אתכפיא

הכתב רב על הנקודה...

כאשר הרה"ח ר' חנוך גליצנשטיין היה ילד צעיר, פנה אליו פעם המשפיע ר' אלטער שימחוביץ' ואמר לו שיש בידו כתב של הרבי הריי"צ שאין לחנוך, משהראה לו את הכתב, רץ הילד וכעבור כמה דקות חזר והראה לו שיש בידו כבר את הכתב הזה...

אמר לו ר' אלטער: חז"ל אומרים שכל מקום שהכתב רבה על הנקודה - אתה דורש את הכתב וכו', ואילו כאשר הנקודה רבה על הכתב - אתה דורש את הנקודה.

כאשר ה'כתב' רבה על נקודת החסידות, זהו בבחינת "דורש את הכתב" ואין זה אלא אוסף כתבים גרידא, אבל כאשר הנקודה רבה על הכתב, אתה דורש את הנקודה...

עצר באמצע החפירה

לאחר פגישתו של כ"ק אדמו"ר מהורש"ב עם הפרופסור הנודע ד"ר פרויד שהתפעל רבות מגאונותו וקדושתו, שאלו את אדמו"ר הרש"ב אודות גישתו ושיטתו, וכידוע שטען שבאדם טמונים כוחות רעים ורצונות קדומים שליליים שהם אלו שמנחים אותו ומפעילים אותו.

השיב אדמו"ר הרש"ב, שאכן דבריו אמת, אלא הטעות שלו היא שעצר באמצע ה'חפירה' לעומק הנפש...

אם היה ממשיך לחפור היה מגלה את האור של נפש האלוקית הטמונה ומסתרת ברובד הפנימי והעמוק ביותר...

שכתוב בחסידות שחכמה היא בחינת 'ברק המבריק', שכאשר ברח מהנאצים הארורים ימ"ש בשואה האיזמה, נמלט דרך שדות וחורשות חשוכות, והיות שהיו אלו חודשי החורף, אפילו אורו של הירח לא יכל להאיר את הדרך.

על מנת להימנע מהיתקלות במכשולים מסוכנים ומנפילה בבורות, היה מתרכז בריכוז עצום בשעת ירידת הגשם, על מנת שכאשר יגיע הברק - 'יקלוט' ויסרוק בשבריר הריגעי הזה את עשרות המטרים שלפניו, וכך יוכל להתקדם בבטחה מבלי להסתכן.

הצלת גוף ללא נשמה!?!...

בשנים הקשות של שלטון המגף הקומוניסטי ברוסיה, נצרכו פעם קבוצה מתלמידי התמימים להימלט מעיר לעיר, וניצבו בפניהם שתי אפשרויות, אפשרות אחת היתה לברוח בדרך ארוכה שעלולים להתגלות בה, אך ללא חשש ממכשולות רוחניים, ואילו הדרך השניה היתה קצרה ובטוחה בהרבה, אך עברה דרך חוף הים.

ניגש ר' פרץ מוצ'קין ושאל על כך את ר' חונייע מרוזוב, והוא הכריע: "הצלת הגוף ללא הנשמה - לא שייך!".

ואכן נמלטו בדרך הארוכה.

קינגסטון - מחוץ לתחום

סיפר הרה"ח ר' איצ'ע שפרינגער, שבשנים בהן למד בעצמו בישיבת תומכי תמימים המרכזית ב-770, היתה תלויה מודעה בפנימיית הישיבה, שאסור לתלמידים ללכת ברחוב קינגסטון.

ספרים ואנשים

שח הרה"ח ר' זלמן נוטיק, בשם זקני החסידים: אחד ההבדלים בין מתנגדים לחסידים, שמתנגדים 'עושים' ספרים, וחסידים 'עושים' אנשים...

מועטה - היא כבר נמסה ונמאסת, והיא כביכול זועקת ודוחקת: "אכול אותי מייד, אל תתאפק אפילו רגע!".

להצטער שאין אתכפיא

סיפר הרה"ח ר' יהודה חטריק בשם המשפיע שלו ר' אלטער שימחוביץ:

אנו רחוקים מלומר על עצמנו שאנו שייכים לענייני אתכפיא באופן שתורת החסידות תובעת ודורשת, עם זאת, לכל הפחות כאשר מתיישבים לאכול, צריכים אנו להצטער על שאיננו אוכלים 'באתכפיא'...

רבותינו - לא דורשים לגנאי

בשנים בהן לימד הרה"ח ר' אברהם יצחק גארפינקל ע"ה בישיבת בעדפורד, אמר פעם לתלמידיו על דברי רש"י בפסוק "נח איש צדיק, תמים היה בדורותיו. יש מרבותינו דורשים אותו לשבח . . . ויש שדורשים אותו לגנאי", שדברי רש"י מדוייקים - בדרוש לשבח אומר רש"י 'יש מרבותינו ... , ואילו בדורשים לגנאי אומר רש"י 'ויש שדורשים...! ללא רבותינו, כי 'רבותינו' לא דורשים יהודי לגנאי...

'מן' חסידי

להרה"ח ר' חיים בער וילנסקי היתה קביעות בלימוד תנ"ך מספר פרקים ביום והיה מתלווץ על החסידים שאינם בקיאים בתנ"ך.

פעם אמר בהלצה שכאשר הרבי פתח מאמר בפסוק "ויכנעו עמי", היה זה לחסידים בבחינת 'מן', היות וכמו שנאמר על המן במדבר "כי לא ידעו מה הוא", כך גם החסידים לא ידעו על ה'דיבור המתחיל' מה הוא - פסוק, דברי אגדתא בגמרא, או מדברי חז"ל במדרש...

ברק המבריק

הרה"ח ר' אברהם ליסון סיפר אודות מה

עכשיו להיכנע?!...

בליל הסדר תשנ"ג הגיעו חסידים לבקר את המשפיע הישיש הרה"ח ר' מענדל פוטערפאס שהיה באותה שעה בגיל 86, והוא ישב חלוש על הספה, חגור בסירטוק ובגארטל.

ר' מענדל נענה לעומתם בשמחה ואמר להם: 'אני צריך לקום, אבל אני לא יכול לזוז.../ ותוך כדי שהחסידים מנסים לסייע לו לקום מהספה, נכנסה רעייתו ואמרה לו: 'מענדל, אמרתי לך לא לשתות את כל ארבע הכוסות... ועוד על היין של חצקל... ומי מדבר על המצות והמרור... הרופא אמר שזה לא בריא לך...".

חיך ר' מענדל וענה לה: "שמונים שנה אני צוחק מהעולם, ועכשיו אני אתחיל להקשיב לו?!...".

אני דורך עליו ברגל...

פעם דיבר אדמו"ר הרש"ב בתוקף נגד הצאר אלכסנדר השלישי. כשהעיר אחיו הרז"א שהדבר עלול להזיק, השיב לו הרבי: "אני דורך עליו ברגלי!".

הסכמת רבים - מקרבת משיח!

באחת ההזדמנויות שאדמו"ר הרש"ב דיבר בתוקף ובהתלהבות לעורר את החסידים על עבודת התפילה, ביקש ר' שמואל גרונום ברכה שאלו שהחליטו בליבם לקחת את הדברים לפועל ממש - שיצליחו.

נענה אדמו"ר הרש"ב ואמר: "כאשר רבים עושים יחד הסכם בנפשם על עבודה שבלב - פועל הדבר קירוב הגאולה על ידי משיח".

ביטוש של רבי

בעת כהונתו של הגה"ח ר' שאול דב זיסלין כמשפיע בסניף ישיבת תומכי תמימים בשצעדרין, אף שהיה בעל שיעור קומה וכו', נהג בעצמו

הידור וסלסול, הקפיד על נקיון הבגדים ושערות הזקן וכו'.

פעם אחת כאשר נכנס ליחידות, משך אדמו"ר הרש"ב בקנייטש של כובעו המהודר, והעיד שהיה זה הביטוש הכי גדול שיכל להיות...

שלא ידעו צורת מטבע

הרה"ח ר' אברהם פאריז שח פעם, שרצונו של אדמו"ר הרש"ב היה שתלמידי ישיבת תומכי תמימים לא ידעו צורת מטבע, והוא לקח על עצמו שעל אף שלא ידעו צורך מטבע - יצליחו להסתדר מבחינה גשמית.

אך אדמו"ר הרש"ב הוסיף ואמר, שאם יעשו הם תחבולות כיצד להסתדר בגשמיות - מסיר הוא את האחזיות!...

מהשור? ממי שברא אותנו!

כאשר התמנה הרה"ת ר' אברהם דוד מקאלימאוויטש לשוחט בעיירה זעמבין, באו להתלונן בפני הרבי שההכנות שלו לשחיטה אורכות זמן רב עד שהוא 'מעמיד' את הסכין, ולפעמים הוא אפילו מפחד מהשור ולא שוחט כלל...

ענה להם הרבי: "אם הוא מפחד מהשור - אינני יודע, אך אני יכול להעיד בוודאות שהוא מפחד ממי שברא את השור".

מתנגדי'שע פרומקייט

בעיצומה של מלחמת העולם הראשונה, בשמחת תורה תרע"ו, דיבר אדמו"ר הרש"ב הרבה נגד גרמניה, ואמר שטוב יותר שרוסיה תנצח.

במהלך הסעודה לקח הרבי מעט בשר למרות שבשבת אכל רק עוף, ואמר בחיוך שעושה זאת רק מפני ש"אין שמחה אלא בבשר", למרות שזהו 'מתנגדי'שע פרומקייט'...

הוסיף ואמר, שלמרות שר' הלל מפאריטש

רבים, בוצעה לבסוף בקשת הרבי והפרוטוקול נשלף מהתיק ונשלח לרבי.

❧ היא לא למדה בתומכי תמימים

סיפר הרה"ח ר' זלמן נוטיק:

פעם ניגש אברך קשה-יום לר' מענדל פוטרפס, וביקש ממנו שהיות והוא מתקשה לעמוד בשכר דירה ור' מענדל נוסע בלאו הכי מידי שנה למספר חודשים על מנת להתרים כספים - האם יוכל להתגורר בדירה שלו בתקופה בה נעדר מארץ הקודש, ור' מענדל השיב לו שישאל על כך בבית.

כאשר שאל ר' מענדל את אשתו, היא השיבה שהרי יש לו ילדים, והיא חוששת שהדברים בבית ינזקו והדירה לא תחזור כפי שישאירו אותה, ואחד הבחורים שעמד שם באותה שעה אישש את דבריה ואמר שאכן לאותו אברך יש ילדים בגיל קטן. ור' מענדל קיבל את הדברים ואמר: "אז לא".

כאשר יצאה אשתו של ר' מענדל, פנה ר' מענדל לבחור ואמר לו 2 דברים:

(א) לעולם אל תתערב כאשר בעל ואשה משוחחים ביניהם.

(ב) היא הרי לא למדה בתומכי תמימים...

❧ בכל מאודך

המשפיע החסידי הרה"ח ר' מענדל פוטרפס אמר פעם על הפסוק "בכל מאדך", שהציווי שאף אם יש ליהודי רצונות כאלו ואחרים, הרי שאת ה'מאד' הוא ישאיר לקב"ה בלבד.

יכול להיות שיהודי אוהב מאכל כזה או אחר, וייתכן אפילו חס ושלום שיהיה לו רגש שלילי כלפי משהו וכיו"ב, אבל שיוהר שזה לא יהיה "מאוד"...

גם היה מקפיד על כך, אך אצלו היה זה מפני זהירות במצוות, ואילו אצלו זהו מצד מתנגד"שע פרומקייט, וייתכן שזהו מכיון שמצד אמו מתייחס הוא אחר האשל אברהם'...

❧ אפילו לא מהשפה ולחוץ

בתקופה בה כיהן כשר הדתות חה"כ יצחק רפאל מסיעת המפד"ל, הפלה לרעה את אחד המוסדות לבנות חב"ד במרכז הארץ, ומנע ממנו תקציבים, ומנהל המוסד הגיש תביעה משפטית בדרישה לנמק את סיבת האפלייה.

הנימוק מהשר היה שהאבחנה על פיה נקבע סכום התקציב הוא לפי ההשתתפות בשירות לאומי, כאשר מוסדות שבנותיהן משתתפות בשירות הלאומי, זכאיות לתקצוב גבוה יותר בדומה לתקציבים שמקובל להעניק בנוגע ליוצאי צבא, ואילו בנות חב"ד אינן עושות שירות לאומי.

מנהל המוסד השיב על כך וטען שהמונח "שירות לאומי" אינו מוגדר, ומכיוון משמעויות האמיתית היא שירות לטובת כלל העם היהודי, בנות חב"ד עונות להגדרה בצורה הטובה ביותר, היות שהם עושות 'שירות לאומי' באופן רחב הרבה יותר מבנות אחרות, ומקדישות את חייהן עבור העם היהודי, ואכן הטיעון התקבל ובית המשפט הורה לשר לתקן את ההפליה ולתקצב את המוסד באופן שווה למוסדות האחרים.

כאשר נודע על כך לרבי, התקשר המזכיר הרב חודקוב לבקש הבהרה על הדברים, והרבי קיבל את ההסבר, אך הורה להשתדל להוציא מהתיק המשפטי את הפרוטוקול של הדיון הספציפי בו נאמרו הדברים מהם היה משמע כביכול חסידי חב"ד מצהירים שבנותיהן משתתפות בשירות לאומי (וזאת על אף שמהפרוטוקול המלא מובן באופן ברור ביותר שבנות חב"ד לא משרתות ב'שירות לאומי' במשמעותו המקובלת, ועל אף שמדובר בפרוטוקול המאוחסן במקום לא נגיש שאינו חשוף לעין הציבור).

אף שביצוע ההוראה היה כרוך במאמצים

לא מכיר אותך!

סיפר הרה"ח ר' אברמק'ה קוזלינר:

אחרי פטירתו של ר' בן-ציון שם-טוב, החל הוא להופיע בחלומותיו של המושפיע הרה"ח ר' אברהם מאיור לילה אחרי לילה, ו'לשכנע' אותו להצטרף אליו...

כן נמשך הדבר עד שלילה אחד ר' אברהם השיב לו בתוקף: "לא מכיר אותך, לא הכרתי אותך, ולא רוצה להכיר אותך. לך ואל תחזור!".

ואכן הוא לא שב להופיע בחלומותיו.

(כאשר סיפר סיפור זה בהתוועדות חסידית, אמר שכך בדיוק צריך לנהוג ביצר הרע - לדעת שזהו דמיון בלבד, ולגרש אותו בתוקף!).

מדוע היך אדמו"ר הזקן?

פעם ראו החסידים דבר תמוה, כאשר אדמו"ר הזקן החל לפתע לחייך חיוך גדול באמצע התפילה...

אזר אחד החסידים אומץ, ובשעת הכושר שאל את אדמו"ר הזקן לפשר העניין.

השיב לו אדמו"ר הזקן, שהיו שני ידידים נאמנים שמנעוריהם היו בקשרי חברות קרובים ואמיצים. שיחקו יחד, למדו יחד, ואף לאחר החתונה - נותרו להתגורר בסמיכות מקום זה לזה, ושמרו בנאמנות על ידידותם.

יום אחד החל אחד החברים להתקרב לדרכי החסידות, וחברו שראה זאת החל להוכיח אותו ולהתווכח איתו על ה'טעות' הגדולה שעושה, והם לא הצליחו להגיע לעמק השווה. לבסוף הוסכם ביניהם, שבעולם הזה לא יצליחו לעולם להוכיח עם מי האמת, אך כשיגיעו למעלה - יתברר עם מי הצדק.

והנה לאחרונה נפטרו שני החברים, ומשהגיעו לעולם האמת הועמדו בפני בית דין של מעלה. כאשר שאלו את המתנגד האם נשא ונתן באמונה, קבע עיתים לתורה, קיים את המצוות וכו' - השיב

בחיוב ונפסק דינו לגן עדן.

לעומת זאת חברו החסיד, על כל שאלה שנשאל - השיב כפי האמת, שהיה יכול להיות הרבה יותר טוב ולא הצליח לדרוש מעצמו לעשות את מלוא יכולתו, ומשכך, נפסק דינו לחיוב...

כאשר כבר עמדו על פתח השערים, זה לכאן וזה לכאן - פנה המתנגד אל חברו ואמר לו: "נו, עם מי הצדק?...".

השיב לו החבר: "קוש מיר... אויף דיין גן עדן"... וסיים אדמו"ר הזקן, שתשובתו של החסיד היא היתה סיבת חיובו...

שידוך שכזה...

סיפר הרה"ח הר' דב טברדוביץ':

יש לי גיס שלא נמנה לעת עתה על חסידי חב"ד, שסיפר לי על סבו שנמלט מאימת הנאצים והגיע עם בנו מאירופה הדוויה לגולת אמריקה.

בנו באותה שעה היה כבר בחור מבוגר, והוא נכנס לבקש ברכה מהרבי למצוא עבורו שידוך. הרבי השיב לו שישע לבקש מא. ק. (ר"י ליקווד) שימצא עבורו שידוך, ואכן הוא סייע בעדו, ומשידוך זה נולד גיס.

סיפר הרה"ח ר' שלום העכט שבשנת תש"י נכנס פעם ל-770 ימים מועטים קודם חג פסח, ופגש את אחיו הר' יעקב יהודה כשתוגה ועצב על פניו.

משבירר לסיבת הדבר, השיב לו אחיו שהרבי ביקש ממנו להשיג עבורו קערה של כסף ולשמור על כך בסוד מוחלט וכן להשיג גביע במידה מיוחדת, והשיג קערה ואילו את הגביע שהרבי ביקש לא הצליח עדיין להשיג.

(גם אני וגם אחי הבנו שהרמז בקערה הוא שהרבי מוכן לקבל על עצמו את הנשיאות, וככל הנראה היה זה הרמז הראשון מהרבי לקבלת

(הנשיאות).

לבושה כמו אסתר המלכה וכשנכנסנו לחדר הרבי התיישרה על הכסא. אמרתי לה מייד שבחדר של הרבי לא יושבים, אבל הרבי אמר שהרי היא אסתר המלכה, וממילא צריכה היא לשבת על כסא מלכות....

בשנה שאחרי מלחמת ששת הימים, בני התחפש למשה דיין, ומייד כשנכנסנו הורה הרבי שיוריד את המכסה מעל העין כי זה לא דבר טוב.

זכור ימות עולם

בשנים הראשונות לנשיאות, הרה"ח ר' שלום העכט היה מגיע בכל ערב ראש חודש ונכנס לחדר הרבי למספר דקות לפני שהרבי נסע לאוהל.

פעם אחת הגיע מאוחר בערב ראש חודש אלול, והמזכיר הרחי"ק כבר היה נוכח במקום בעת שהר' העכט הגיע לפגוש את הרבי, ושמע הרבי אמר לו: "מען גייט דאך באלד ליענען האזינו. דארטן שטייט 'זכור ימות עולם', דער טייטש איז 'געדענק די טעג וואס לעבן אייביג'!..." [הולכים הרי לקרוא פרשת האזינו, שם נאמר 'זכור ימות עולם', שהפירוש הוא 'תזכור את הימים שחיים לעולם' - הימים המיוחדים שראינו את הרבי וכו'].
 לאחרי החג קרא לי הרבי ורצה לשלם לי על הגביע, ולא רציתי להשיב כמה זה עלה ועניתי שאין צורך לשלם, אך הרבי אמר שינו לוקח מתנות מאף אחד מלבד ספרים, ו"שווא מתנות יחיה", ואם לא אומר כמה זה עלה - יחליט לבד כמה לתת. לא נותרה לי ברירה, נקבתי בסכום שזה עלה, והרבי שילם לי.

עוד רגע אחד...

כאשר האדמו"ר מגור ביקר אצל הרבי ביחידות, יצא בהתפעלות גדולה.

החסידים מספרים בשמו, שלאחר שיצא התבטא שאם היה נשאר אצל הרבי עוד קצת - היה נשאר לתמיד...

כאן זה בית יהודי!

סיפר הרה"ח ר' זלמן האנין:

פעם אחת קיבלתי במוצאי שבת סמוך לחצות הלילה שיחת טלפון מהמשב"ק הרשד"ב גאנזבורג, ובפיו היתה הוראה - שאבוא לקחת את השיחה המוגהת.

ביקשתי לסייע לו, ונסעתי למנהטן לכמה חנויות שהכרתי באיסט סייד, וכמעט שהתייאשתי מלמצוא עד שראיתי בחלון ראוה של אחת החנויות לממכר חפצים בסגנון עתיק גביע שמתאים לבקשתו של הרבי, רכשתי אותו, וחזרתי ל-770. משהגעתי, נקשתי על דלת גן עדן העליון וכשהרבי פתח ושאל לרצוני, השבתי שסייעתי לאחי להשיג את הגביע שהרבי ביקש והבאתי זאת לרבי.

הרבי הודה לי ואמר: "לאמיר א קוק טאן" [= בא נסתכל], וביקש ממני להמתין מעט, וחזר ואמר שאכן זה מה שהוא צריך. החלטתי שאני מוכרח להשתתף השנה בשולחן הסדר בדירתו של כ"ק אדמו"ר הרי"צ ולראות האם אכן הרבי משתמש בגביע שאני קניתי, ואכן שמחתי לראות שהרבי השתמש בגביע זה באותה שנה.

לאחרי החג קרא לי הרבי ורצה לשלם לי על הגביע, ולא רציתי להשיב כמה זה עלה ועניתי שאין צורך לשלם, אך הרבי אמר שינו לוקח מתנות מאף אחד מלבד ספרים, ו"שווא מתנות יחיה", ואם לא אומר כמה זה עלה - יחליט לבד כמה לתת. לא נותרה לי ברירה, נקבתי בסכום שזה עלה, והרבי שילם לי.

כסא מלכות

הוסיף הר' שלום העכט וסיפר:

מאותה הזדמנות ואילך נודע לי שמתנות של ספרים הרבי כן מקבל, ומאז סיגלתי לעצמי נוהג להעניק לרבי בכל שנה בפורים ספרים שליקטתי ממה שיצא לאור במשך השנה, והבאתי מידי שנה מספר ארגזי ספרים כ'משלוח מנות', והרבי התעכב לעיין מעט בכל אחד מהספרים וסידר אותם בערימות וכו', וכך זכיתי מידי שנה לשהות בחג הפורים בחדרו הקדוש זמן ניכר.

משגדלו הילדים, התחלתי לצרף אותם והם היו באים מחופשים, ושנה אחת הבת היתה

השיב לו הרבי: "שמחה ממתקת דינים"...

אתכפיא על עוד ביצה?...

בשנים הראשונות לשיבת תומכי תמימים בברינאווא, מלבד תפקידיו הרוחניים של הרה"ח ר' ניסן נמנוב, הוא התעסק גם בצד הגשמי, והיה מחלק מידי יום בארוחה פרוסת לחם וביצה לכל בחור.

כשהגיעו השלוחים לשיבה, נמנה עמהם גם בחור אחד בעל בשר, והוא ביקש מר' ניסן עוד ביצה ור' ניסן נענה לבקשתו ונתן לו.

כאשר הגיע ר' ניסן לחצרות קודשנו ונכנס ליחידות אצל הרבי, שאל אותו הרבי אודות השלוחים, ור' ניסן השיב שאכן הם הוסיפו חיות בכמה וכמה תחומים, אך העיר שבעבר היו דורשים אתכפיא מתלמידי התמימים, ואילו השלוחים לא ממש התנהגו בהתאם...

שאל אותו הרבי: 'וואס ארט אייך אז א בחור וועט עסן נאך א איי?' [= מה אכפת לכם שבחור יאכל עוד ביצה?...] .

ר' ניסן יצא מהיחידות נרעש כולו, ור' שלמה זרחי שעמד שם שמע אותו אומר בהתפעלות: "אתה לא יודע עד כמה הרבי בארדיטשבער!"

נסיד? מלך!...

הרה"ח ר' חיים הורביץ (טאשקענטער) פגש בזמן המלחמה את אביו של כ"ק אד"ש בתחנת רכבת, וכשהבחין ר' לוי'ך בחזונו החב"דית שאל אותו אם יודע את זהותו, ומשהשיב בשלילה אמר שהוא מחותן של הרבי.

כשיצא את רוסיה והגיע לחצרות קודשנו, נכנס ליחידות אצל הרבי ובסופה סיפר לרבי על הפגישה שלו עם אביו, והרבי הודה לו על הפריסת שלום.

כשאמר לרבי שאביו הי' נראה כמו נסיד, הגיב הרבי ואמר: "נסיד? ... מלך!".

הגעתי לביתו הק' של הרבי והקשתי בדלת הכניסה האחורית, והוא פתח ואמר לי שכנראה הרבי עוד לא גמר, ושאמתין מספר דקות עד שיקבל את השיחה מהרבי וימסור לי, והנה מעבר לדלת אני שומע את הרבנית אומרת לר' גאנזבורג: "דא איז א אידישע שטוב, ווי לאזט איר א אידן שטיין אין דרויסן?!..." [= כאן זהו בית יהודי, כיצד אתה משאיר יהודי לעמוד בחוץ?!].

כמוכן שהוכנסתי פנימה, וראיתי את הרבנית יושבת במטבח ליד השולחן הקטן, כשעליו מונחת וממתנה סעודת מלוה מלכה שכללה מנת דג סלומון וחלה, וחצי אשכולית, והיה ניכר שהרבנית מחכה לרבי שייסיים להגיה את השיחה וירד לסעוד עמה את סעודת מלוה מלכה, ומעניין לציין שבפשטות היה זה לאחר חצות ואף על פי כן סעדו הרבי והרבנית מלווה מלכה, ובגטילת ידיים דווקא (אך לא ראיתי נרות דולקים על השולחן).

במשך הזמן שהמתנתי שם, דיברה עימי הרבנית במשך כ-10 דקות אודות בני המשפחה שלי וכו'.

שמחה ממתקת דינים

בשנים הראשונות לבואו של כ"ק אדמו"ר שליט"א לארצות הברית, נכנס פעם בצהרי תשעה באב הרה"ח ר' שלום חסקינד למשרד המרכז לעניני חינוך, ואמר שמצא בקינות 9 פעמים את צירוף האותיות פ"ה וצד"ק, וביחד עם ק. יהיה מנין...

הרבי שישב שם באותה שעה ושמע את הדברים, העלה חיוך רחב על פניו הק', אך הסתיר את החיוך עם היד.

באותה שעה נכח במשרד גם הר' מאיר ליבער קעלער שהיה ראשון העובדים במשרד כמזכירו של הרבי ולא הגיע ממשפחה חב"דית, והפריע לו שכך עושים צחוק מאותו א', והוא פנה לרבי ואמר: "דו ביסט אויכעט פון זיי?" [= גם אתה מהם?].

ההכנה חשובה מהמצווה

אמרו חסידים:

מתחילת פרשת מתן תורה "בחודש השלישי" ועד עשרת הדיברות עצמם - יש 26 פסוקים, ואילו בעשרת הדיברות עצמם יש חצי מכך בלבד, 13 פסוקים.

ללמדנו שההכנה למצווה חשובה מן המצווה וכפולה ממנה.

היום גורם

דייקו חסידים ואמרו: "לא כתיב אי לאו מתן תורה דקא גרים", אלא "אי לאו האי יומא דקא גרים", מה שיכול לגרום לאדם לא לראות את עצמו כעוד נברא נוסף בלבד, אלא כמשהו בעל צורך וחשיבות, אינה התרחשות היסטורית שאירעה בעבר, אלא התחושה שהיום הזה, כעת ממש, משנה אותי מן הקצה אל הקצה...

כי "היינו שמחים!"

הרבי אמר פעם שכאשר יבוא משיח, "יאמרו הגויים" וישאלו בתמיהה מהי הסיבה ש"הגדיל ה' לעשות עם אלה", ואנחנו נענה להם ש"הגדיל השם לעשות עמנו" בגלל ש"היינו שמחים!"

כשרות והתקשרות

בשלהי שנות המ"ם, בתקופה בה דיבר הרבי בתוקף מספר שיחות על מעמד הבית דין צדק דק"ק קראון הייטס, התבטא השליח הרה"ח הר' אברהם הלוי לויטנסקי ע"ה בפני בני משפחתו, שלאור דברי הרבי, הוא יאכל כל מאכל שמופיע עליו כשרות הבד"צ, ואפילו אם יהיה זה דבר אחר - הוא יאכל את זה!

הקירוב לא חסר

באחת השנים שר' משה ארעי שהה בחג הסוכות בחצרות קודשנו, התוועד עם תלמידי

התמימים והתאונן במרירות על כך שבשנים קדמוניות התאפשר שהרבי יקבל ביחידות והיה קירוב גדול יותר מהרבי לחסידים, ואילו כעת בשל הגידול העצום במספר החסידים, עם כל המעלה הנפלאה בזה, לפועל - הדבר חסר.

לקראת סוף החודש, ליווה את התלמידים שלו מבית הספר למלאכה בנסיעתם לשדה התעופה וחזר לחצרות קודשנו, אך התעכב בדרך ונכנס בסוף היחידות לתמימים, וכשהרבי ראה אותו פנה ואמר: "דאס איז ארעי פון כפר חב"ד" ונתן לו השתתפות בהוצאות, וזה היה מעין 'תשובה' לדבריו בהתוועדות בחג הסוכות...

מהנך חש ריקנות?!...

פעם אחד החסידים שעוסקים בשדה החינוך כתב לרבי שבכל יום כאשר הוא חוזר לבית הוא מרגיש תחושת ריקנות.

השיב לו הרבי שתמיהה גדולה בעיניו שחסידים קוראים פתגם ועוד פתגם וחושבים שהוא מכון למישהו אחר: הרי ידוע בשם הבעל שם טוב שנשמה יורדת לעולם הזה וחייה שבעים שמונים שנה כדי לעשות טובה אחת ליהודי בגשמיות או ברוחניות, ואילו הוא זוכה בכל יום לעשות כמה וכמה טובות ולקרב ליבותיהם של הילדים לאביהם שבשמים - כיצד יכול הוא לחוש תחושת ריקנות?!...

בשר בתשעת הימים

באחת השנים ביקרה רעייתו של השליח הרה"ח ר' לייבל אלעווסקי בבית הרבנית במהלך תשעת הימים, והרבנית הכינה עבורה ארוחה בשרית, וכאשר סירבה לאכול, הפצירה בה הרבנית ואמרה לה שמכיון שהיא בהריון היא חייבת לאכול בשר, ור' דוד רסקין יגיע בהמשך לעשות סיום.

בשר בתשעת הימים

אחת מפעולותיו של בית חב"ד לישראלים

מישהו עצר בדרך

להרה"ח ר' עדין אבן ישראל הוצע פעם שיקבל על עצמו אחריות על תחום מסויים בעניני חב"ד בארץ הקודש (ככל הנראה תפקיד הקשור עם ועד רבני חב"ד), ואמר שמוכן לקבל זאת על עצמו בשני תנאים: א) שלא יהיה רק נשיא כבוד, שבזה אין כל ענין ואינו מועיל לא בעולם הזה ובודאי שלא בעולם הבא, ותהיה לו אפשרות לפטר ולמנות עובדים לפי שיקול דעתו. ב) שהמינוי יבוא ישירות מהרב, שבאופן זה אף אחד לא יוכל ברבות הימים לומר לו אני מינית אותך ועליך להתחשב בדעתי.

לאחר שהציב תנאים אלו, הפסיקו מלדבר עמו אודות התפקיד.

כעבור שנים רבות לפתע הגיע אליו מכתב מהרבני בו קיבל מינוי אישי לאותו תפקיד...

כאשר אמר לו מישהו שהמכתב הגיע בדיוק מתי שצריך להגיע, השיב ואמר "אני חושב שמישהו עצר את זה בדרך..."

מי השפיע יותר?

פעם הוזמן הרה"ח ר' עדין אבן ישראל לשוחח עם קבוצת תלמידים בתיכון הימלפרב שרצו לפרוק עול תורה, והם הכינו טענות וקושיות וכו', אך כשר' עדין הגיע הוא ניגש ישירות ללוח ורשם עליו מספרים מאחד עד עשר וביקש מתנדב שירשום עשרה שמות של פורקי עול וכופרים יהודים נודעים.

אחד התלמידים ניגש וכתב: זיגמונד פרויד, קרל מרקס, הרצל, ז'בוטינסקי, גורדון, ברנר, צנלסון, צבי שפירא, אורי אבנרי, וודי אלן.

הרב עדין לקח את הגיר והוסיף טור של מספרים מ-1 עד 10, וביקש ממנו כעת לכתוב עשרה שמות של יהודים מאמינים ידועים, והתלמיד החל לכתוב: משה רבנו, אהרון הכהן, יהושע בן נון, יהודה המכבי, הרמב"ם, רש"י, הבעל שם טוב, הנצי"ב מוולוז'ין, הרב קוק, הרב עובדיה יוסף.

במונטריאול, הינה הפעלת בית תבשיל עבור יהודים מעוטי יכולת, ובמשך מספר שנים לא הגישו בבית התבשיל ארוחות בשריות בתשעת הימים, עד שהבחין שבאי בית התבשיל - שעל פי רוב לא היו שומרי תורה ומצוות בגלוי - פשוט לא מגיעים בימים אלו, והולכים לאכול במקומות אחרים נבילות וטריפות.

הוא ניגש עם השאלה לרב הקהילה הרה"ח יצחק הענדל ע"ה, שפסק שמותר לו להגיש בשר כפי שרגיל במשך כל השנה, מלבד מערב תשעה באב לאחר חצות, ולרווחא דמילתא - לדאוג לקיים סיום מסכת בתחילת כל ארוחה (ואכן הבחורים שסייעו בשליחות ערכו סיומי מסכת לפני כל ארוחה בשרית, פעמיים ביום).

והרי עושים סיומים!

פעם נכנס הילד פנחס קונין (אחיו של השליח הרה"ח ר' שלמה קונין) ליחידות בקשר עם יום הולדתו שנה או שנתיים קודם הבר מצווה, והיה זה בתשעת הימים.

הרבי שאל אותו מדוע הוא נראה חלש ועייף, והוא השיב לרבי שמכיון ובתשעת הימים לא אוכלים בשר ויש לו אלרגיה לדגים, כמעט ואין לו מה לאכול בימים אלו...

נענה הרבי ואמר: הרי עושים 'סיומים' בקעמפים!

הלומד תורה לפרקים

הרה"ח ר' הלל מפאריטש אמר על מאמר חז"ל "הלומד תורה לפרקים" שפירושו הוא כמו "מנורה של פרקים", מלשון פירוק, כלומר שאינו לומד תורה לשמה לחבר תורה שלמטה עם תורה שלמעלה, אלא 'מפרק' ומפריד אותה ממקורה.

והוסיף שהלומד תורה לפרקים ואינו לומד בקביעות אלא מעסיק ראשו גם בחכמות אחרות, הוא דוגמת מי שאין לו אשה וכונס 'לפרקים' פעמים את זו ופעמים את זו...

רוסיה בכריחה הידועה שהתרחשה בשנת תש"ו, עלה לארץ הקודש והתיישב בכפר חב"ד, שם נפטר כעבור כמה שנים בגיל צעיר יחסית בשנת תשי"ז.

רעייתו נשארה לגדל לבד את שלושת הבנים, כאשר כעבור תקופה קצרה שני האחים הגדולים (יוסף ושלום דובער) עברו לחו"ל, ואילו האח הצעיר (ברוך) נותר עם אמו, אך הוא השתוקק מאוד לנסוע גם הוא בעקבות אחיו ללמוד בחצרות קודשנו, ולבסוף האמא הסכימה, ונותרה לבדה.

כמובן ששמחה מאוד וליוותה את בנה לשדה התעופה והשתתפה בשמחתו שזוכה לנסוע לרבי, אך עם כל זאת - היא נותרה גלמודה...

יום אחד תוך כדי עבודתה ככרטיסנית באוטובוס של חברת דן בתל אביב, מעט לאחר סיום חודש החגים, תוך כדי שהאוטובוס עליה היתה עזב את התחנה המרכזית, ראתה את המשפיע הרה"ח ר' שלמה חיים קסלמן רץ לכיוון האוטובוס ו'מפספס' אותו ברגע האחרון, והיא התפלאה מאוד מה עושה כאן ר' שלמה חיים.

לאחר סיבוב ארוך של קו 5 במשך יותר משעתיים בכל רחבי גוש דן, חזר האוטובוס לתחנה המרכזית, והנה היא רואה את ר' שלמה חיים יושב על הספסל בתחנה וממתין לאוטובוס, ופליאתה גברה - מדוע לא עלה על אף אחד מהאוטובוסים שבוודאי עברו בתחנה בשעות אלו?

היא ירדה מהאוטובוס, וניגשה לר' שלמה חיים לשאול אותו למעשיו, והוא השיב לה שהוא הגיע לתחנה כי הוא חיפש אותה, ולכן המתין עד שהאוטובוס שלה יחזור... ברצונו למסור דרישות שלום מבנה ברוך שאותו ראה בחודש תשרי אצל הרבי'...

קטונתי מכל החסדים

הרה"ח ר' זושא וילימובסקי עסק מעת לעתה ב'מבצע' מכירת ספרי חסידות, וכאשר

פנה הרב עדין לקבוצת התלמידים ושאל אותם: "נו, תגידו אתם, למי לדעתכם היתה השפעה חיובית גדולה יותר על היהדות?...".
קם ויצא.

תשלו'ם על ה'טרה'ה

סיפר הרה"ח ר' דוד נחשון:

בערב שבת קודש פרכת עקב ה'תש"ל, עברתי על יד משרד מזכירות כ"ק אד"ש, והמזכיר הרה"ח הר' יהודה לייב גרונר שאל אותי אם אוכל לסייע לנסוע להביא דבר מה מבית הדפוס של שוסטרמן.

כמובן שהסכמתי בשמחה ויצאתי לבית דפוס ששכן באיסט-סייד מנהטן, ולכשהגעתי קיבל אותי הרה"ח ר' מרדכי שוסטרמן במאור פנים (הוא היה תלמידו של סבי הרה"ח הרב משה אקסלרוד מז'לובין), ומסר לי שני קונטרסים של 'ליקוטי לוי יצחק - הערות לספר התניא', וביקש למסור במזכירות שאמנם לא הצליחו להדפיס כמות כנדרש מפאת קוצר הזמן אבל בגלל שזו הפעם הראשונה שמביאים לדפוס דבר מה מכתב יד אביו של כ"ק אד"ש, הם ייחסו לזה חשיבות יוצאת דופן, ועשו מאמץ להספיק להדפיס לכל הפחות 2 עותקים שיהיו מוכנים עוד קודם שבת קודש של יום ההילולא.

חזרתי לקראון הייטס והכנסתי את החוברות למזכירות ומסרתי את הדברים שהתבקשתי, וכעבור מספר דקות יצא המזכיר הריל"ג ומסר לי את אחת החוברות באומרו שהרבי ביקש לתת לי בעד הטיירה'ה...

תשלו'ם על ה'טרה'ה

הרה"ח ר' אברהם קיובמן (בנו של הת' המפורסם הרה"ח ר' דוד האראדאקער), למד בישיבות המחתרתיות של חסידי חב"ד ברוסיה הקומוניסטית, ולאחר סיום מלחמת העולם השנייה נמלט כמו רבים מאנ"ש ויצא את גבולות

בחרירות כאשר לא הסכים עם הדברים, ואף פנה כמה פעמים לתלמיד בגערה "בהמה שכמותך".

בעל הבית שעמד מהצד, לא הבין את תוכן הדו-שיח התורני, אך מגערותיו של הגאון הסיק שאין דעתו נוחה מידיעותיו של הבחור, וכאשר סיימו לשוחח בלימוד ביטא בקול את מסקנתו: "אם כן, לא אקח את הבחור הזה לחתן לבתי".

שאל אותו הגאון: "וזאת מדוע? מה פגם מצאת בבחור זה?"

השיב היהודי: "הרי שמעתי שהגאון התבטא כלפיו כמה פעמים שהינו 'בהמה', והנני מסיק מכך שהוא 'עם הארץ', ובאחד שכזה איננו חפץ".

השיב לו הגאון: "תנוח דעתך, מיינע בהמות זענען בעסער ווי דיינע מענטשן!" [= ה'בהמות שלי' מעולם מה'אנשים' שלך...], ונתן לו את ברכתו לקחתו לחתן לבתו.

בלי בליטות

הרה"ח ר' חיים משה אלפרוביץ' ישב פעם בהתוועדות חסידית ושוחח אודות הענין של 'בליטות', ואמר שאדם שמפחד להתפלל באריכות בכית-הכנסת בגלל 'בליטות', הרי שגם אם ילך לבית אחר - הוא לא יפתור כלל את הבעיה, היות והחיסרון ב'בליטות' איננו בכך שמישהו אחר רואה את האדם, אלא הבעיה היא בכך שאצלו העניין בולט, היות והאדם מרגיש את עצמו, ואת המעלה שלו מהעניין, וממילא מה יעזור ללכת לבית כנסת אחר ולהיות "הצנע לכת"? הרי אדרבה! כעת לא רק שחושב אודות כך שהוא מתפלל באריכות, אלא הוא גם מחזיק מעצמו שהינו זהיר מ'בליטות' - הוא הלך למקום שאנשים לא יראו אותו...

מדוע כאשר יהודי מניח תפילין הוא אינו חושב מ'בליטות'? כיון שמבין בפשטות שזה מה שצריך לעשות וממילא הוא עושה זאת, ומכיון שהעניין - עם כל גודל פעולתו ומעלתו הרוחנית - לא בולט אצלו.

אם כך מהי העצה?

הגיע לירושלים וראה אותו אביו של ר' אליעזר ליכטנשטיין, חשב שמדובר ביהודי קשה יום ועל מנת לעזור לו להתפרנס ניגש ורכש ממנו חמישה ספרים של תניא ש"ל באמריקה.

בתניא זה היה חתוך דף אחד, בעמודים של אגרת 'קטונתי', כי אצל ה'מתנגדים' עבר במסורת מדור לדור שכאשר אדמו"ר הזקן השתחרר ממאסרו אמר שצריך להרוג את המתנגדים, ואילו האגרת הזאת סותרת את המסורה....

שמחה פשוטה

בשנים הראשונות לאחר שהרבי הורה לערוך מידי ערב שמחת בית השואבה ברחובה של עיר, היה קשה לאנ"ש להתרגל ולהחדיר שאכן כוונת הרבי כפשוטה, והתמימים היו מסתובבים בהתוועדויות בין סוכות אנ"ש ו'מושכים' משם אברכים לריקודים.

בין החסידים הבודדים שכבר מההתחלה היה אצלם בפשיטות שכוונת הרבי אכן לרקוד כל הלילה בשמחה הכי גדולה, היה ה'פרטיזן' הרה"ח ר' זושא וילימובסקי.

הם 'התבגרו'...

סיפר הרה"ח ר' מיכאל טייב:

לאחר המעמד המיוחד בחג הסוכות ה'תשנ"ב שכ"ק אדמו"ר שליט"א עמד במשך שעות לתת בעצמו לחסידים לברך על הד' מינים, כאשר חזר לחדרו לפני שיצא לתפילה, אמר לא' המזכירים: "רואים על החסידים שהם 'התבגרו'..." (הלשון לא מדויקת).

ה'בהמות' של הרוג'ז'בער

פעם אחת בא אל הגאון הרוג'ז'בער יהודי "בעל הבית" יחד עם תלמיד ישיבה, ואמר לגאון שהוא מחפש חתן לבתו וברצונו שהוא ישוחח עם בחור זה בלימוד כדי לעמוד על טיבו, ואכן הגאון הסכים והחל לשוחח עם הבחור, וכדרכו ביטל

שאני באמת מאמין בו!"

ההבדל בין מתנגד לחסיד

פעם חסיד פגש מתנגד שהקניט אותו: וכי מה התועלת בכך שהינך מכריז שוב ושוב "אין עוד מלבדו", לומד על כך ועוסק בכך, והרי כולנו יודעים שכאשר מישהו מרגיז אותך או פוגע בך - אתה אכן מתרגז!

השיב לו החסיד, שאכן בשעת מעשה אין כל הבדל ביניהם, כי שניהם לא הצליחו עדיין לעדן את כל מידותיהם ולהשליט את השכל על הרגש, ועם זאת יש הבדל משמעותי ביניהם ביום שלמחרת.

כאשר המתנגד נזכר במה שהתרחש אמש, ונזכר במה שאמר לו אותו פלוני, הוא חוזר ומתרגז, וכאשר מתבונן בחוצפה וההעזה שלו ובחוסר צדק וכו' - הוא רק הולך ומתרגז עוד ועוד, והדבר הופך אצלו לעובדה מוגמרת שאותו אחד הוא רשע ורע מעללים ובעל מידות רעות וכו'.

לעומת זאת החסיד, כאשר נזכר למחרת במה שהתרחש אתמול, חושב לעצמו בצער: "כיצד ייתכן ששכחתי את כל מה שלמדתי ש'אין עוד מלבדו'?... מה קרה לי?...?", ולא רק שהוא נרגע מרוגז, אלא שהוא מתחרט, ומחליט בנפשו שהבעיה אינה בהתנהגותו של החבר אלא בו, וחוזר ומתבונן בענין של אחדות השם עד שמחליט שהוא זה שצריך לבקש סליחה מהחבר...

אמר ר' חיים משה: "איך קלאר אז די עצה איז, אז מ'דארף ווערן א ביסעל העכער" [= נראה לי שהעצה הנכונה היא - להתרומם מעט...].

בדרגה של ר' בנימין קלעצקער

בשנים הראשונות להתפתחות קהילת חסידי חב"ד בארצות-הברית, המצב הרוחני של כללות יהדות אמריקה לא היתה על צד המעלה, והדבר השפיע גם אצל אנ"ש.

בשמחת-תורה של שנת תשט"ו דיבר הרבי בחריפות על כך שלא צריך ללמוד לימודי חול במוסדות החינוך של חסידי רבותינו נשיאינו, ויש ללמוד ולחנך על טהרת הקודש בלבד.

לאחר מכן התפתח מעין 'יכוח' בין החסידים כאשר האחד טען שצריך לשכור מלמד מיוחד שילמד רק מקצועות קודש, כאשר חברו טוען לעומתו שאיננו בדרגתו של ר' בנימין קלעצקער, וצריך ללמוד לכל הפחות מעט לימודי חול כדי לא להיות 'עם הארץ' גמור בעיני העולם...

השיב לו חברו: "לאמיתו של דבר, וודאי שכן הוא הדבר. בהבנה השכלית ובגישה לעניני העולם - ודאי שאני סבור כר' בנימין קלעצקער וכל גדולי חסידי אדמו"ר הזקן, והרי אם אחשוב אחרת - זו כפירה! נכון אמנם שאיני מתקרב לדרגה הרוחנית שלהם, אך השינוי אינו אלא ברגש הלב, ר' בנימין קלעצקער מרגיש כך ואני לא, יצר הרע שלי גדול וחזק יותר ולעיתים הוא אף מתגבר עלי, אבל כאשר מדובר איזה חינוך לתת לילדים - ברור לי שיש להעניק להם את מה

לזכות

ב"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

•

ולזכות חתן ה'אפשרניש'
החייל בצבאות השם הת" שמואל שי'
בן הרה"ת מנחם מענדל וזוגתו מרת היה מושקא שי'
דורון

יה"ר מהשי"ת שיזכה לגדול לחסיד יר"ש ולמדן
חייל מסור ונאמן בצבא הרבי שליט"א
מתוך בריאות שלימה חיות ושמחה
ויפעל התגלות וביאת משיח
תיכף ומיד ממש!

•

ולזכות זקניהם
הרה"ת ר' מיכאל וזוגתו מרת אילנה שי' דורון
והרה"ת ר' שמעון הכהן וזוגתו מרת מיכל פנינה שי' כהן

וכל בני המשפחה המורחבת שיחיו,
שיזכו לגרום נחת רוח רב לב"ק אדמו"ר שליט"א
בכל פעולותיהם הליכותיהם ומעשיהם,
ולפעול את התגלותו השלימה והמיידית
ותיכף ומיד ממש!

•

יחי אדוננו מורנו ורבינו המלך המשיח לעולם ועד!